

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการเสพยาสูบของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชลบุรี โดยการศึกษาครั้งนี้มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจาก ตำรา หนังสือ เอกสาร บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยใช้แบบสอบถามให้เด็กนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ตอบ

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงาน.สามัญศึกษาจังหวัดชลบุรีจำนวน 30,872 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 6,636 คนในจังหวัดชลบุรี จากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 33 โรงเรียน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 65 โรงเรียน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ใช้วิธีการสุ่มหลายระดับ (Multistage Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

ขั้นที่ 1 การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่ม โดยใช้สูตรคำนวณของ มูญชม ศรีสะอาด (2535 : 38) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{2Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

เมื่อ n แทนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

P แทนสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม = .04

Z แทนระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้มีค่า = 1.96 ที่ระดับ

ความมั่นใจ 95% (ระดับ .05)

e แทนสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ มีค่า .05

N แทนจำนวนประชากร

แทนค่าสูตรโดยจำนวนประชากร ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.4)(1-0.4)}{\frac{0.5^2}{2 \cdot 1.96^2} + \frac{(0.4)(1-0.4)}{37,508}} \\ &= \frac{0.24}{\frac{0.25}{3.841} + \frac{0.24}{37,508}} \\ &= \frac{0.24}{0.00065 + 0.0000063} \\ &= \frac{0.24}{0.0006569} \\ &= 365.68642 \end{aligned}$$

คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 366 คน

ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 366 คน ซึ่งแยกเก็บข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในสัดส่วน 30,872 : 6,636 หรือ 82 : 18 สัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเท่ากับ 299 : 67

ขั้นที่ 2 การสุ่มเลือกอำเภอ

จังหวัดชลบุรี มีจำนวน 10 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ สุ่มเลือก 5 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง อำเภอพานทอง อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ้านบึง และอำเภอบ่อทอง

ขั้นที่ 3 การสุ่มเลือกตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

ผู้วิจัยเลือกอำเภอละ 2 โรงเรียนแยกตามสังกัดของสถานศึกษา ดังนี้

สรุปจำนวนประชากรและตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 3.3
 ตารางที่ 3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามอำเภอและขนาด/สังกัดของโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน (สังกัด)	จำนวน			จำนวน		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เมืองชลบุรี	แสนสุข (สมจ.)	483	507	990	36	38	74
	ชุมชนบ้านสวนอุดม วิทยา (สพจ.)	78	85	163	7	8	15
พานทอง	พานทองสหราษฎร์ ถัมภ์(สมจ.)	426	446	872	32	34	66
	วัดห้วยยาง (สพจ.)	82	72	154	8	7	15
บ้านบึง	คลองแก้ววิทยา (สมจ.)	323	333	656	24	25	49
	บ้านหนองเงิน (สพจ.)	61	46	107	6	4	10
บ่อทอง	บ่อทองวงษ์จันทร์ วิทยา(สมจ.)	381	496	877	29	37	66
	สวนป่าเขาชะอางค์ (สพช.)	63	38	101	6	4	10
พนัสนิคม	ห้วยฉนวนวิทยา (สมจ.)	284	302	586	21	23	44
	ไทยรัฐวิทยา 42 (สพจ.)	107	73	180	10	7	17
		2,288	2,398	4,686	179	187	366

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบวัดความคิดเห็นสำหรับให้นักเรียนตอบมีด้วยกันทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลที่เป็นตัวแปรควบคุม
2. แบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู
3. แบบวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
4. แบบวัดการคบหาสมาคมและการเสริมแรง การสนับสนุนทางสังคม
5. แบบวัดทัศนคติต่อการเสพยาบ้า

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลที่เป็นตัวแปรควบคุม

โดยสอบถามเพศ อายุ หลักสูตรการศึกษา/ขนาดและสังกัดสถานศึกษาของนักเรียน พร้อมทั้งสอบถามถึงสถานภาพสมรสของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

✓ 2. แบบวัดแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสุ่มจากแบบสอบถามของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ซึ่งใช้ในการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีกึ่งเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย" ประกอบด้วยคำถามที่แสดงลักษณะพฤติกรรมพ่อแม่ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูหรือปฏิบัติต่อเด็ก แบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล แบบควบคุม แบบลงโทษทางจิต และแบบพึ่งตนเองเร็ว จำนวน 20 ข้อ โดยสร้างแบบสอบถามแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 แบบแผน ๆ ละ 4 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 3 หน่วยในลักษณะ มาก / ปานกลาง / น้อย โดยกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน ปานกลางเท่ากับ 2 คะแนน และน้อยเท่ากับ 1 คะแนน ในแต่ละแบบแผนจะมีคะแนนตั้งแต่ 4 - 12 คะแนน

✓ 3. แบบวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ได้กำหนดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนต้องใช้เหตุผลในการตัดสินใจในเหตุการณ์นั้น ๆ ในการวิจัยนี้จะวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามขั้นพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบอร์ก 6 ขั้น โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบวัดระดับการใช้เหตุผลทางจริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520) ซึ่งใช้ในการวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของเยาวชนไทย" ประกอบด้วยเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 เรื่อง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระทำโดยเพราะกลัวถูกลงโทษ หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 1 คะแนน

ขั้นที่ 2 กระทำโดยเพราะต้องการรางวัล หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 2 คะแนน

ขั้นที่ 3 กระทำโดยเพราะผู้อื่นทำหรือผู้อื่นเห็นว่ามีค่า หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 3 คะแนน

ขั้นที่ 4 กระทำโดยเพราะเป็นหน้าที่ในสังคม หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 4 คะแนน

ขั้นที่ 5 กระทำโดยเพราะเป็นคำมั่นสัญญา หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 5 คะแนน

ขั้นที่ 6 กระทำตามอุดมคติสากล หากนักเรียนเลือกเหตุผลขั้นนี้ จะ ได้ 6 คะแนน

การวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนี้จะมีระดับคะแนน ตั้งแต่ 5 - 30 คะแนน

✓ 4. แบบวัดบทบาทของสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษากรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่ศึกษาการใช้ยาเสพติดและการค้ำน้ำเมาในเด็กนักเรียนมัธยมปลาย ของ Akers และงานวิจัยของ จงจิตต์ โสภณคณาภรณ์ (2538) ซึ่งทำการศึกษา เรื่อง “การเข้าสู่บริการทางเพศแบบแอบแฝงของสตรีที่มีการศึกษาในสถานเริงรมย์ : กรณีศึกษาคือกเทศสถานจ์ ผับ คาราโอเกะ” ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยลดอบถามถึงปัจจัย 5 ด้าน คือ

1. ความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้เสพยาบ้า
2. การยอมรับผลเสียเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเสพยาบ้าของนักเรียน
3. ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
4. พฤติกรรมการพบเห็นและเกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
5. ปฏิกริยาทางร่างกายที่ได้รับจากการเสพยาบ้า

ซึ่งใช้มาตราส่วนประมาณค่าในระดับต่าง ๆ กัน คือ มาก / ปานกลาง / น้อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ตั้งแต่ มาก = 3 คะแนน ปานกลาง = 2 คะแนน และน้อย = 1 คะแนน ซึ่งแบบวัดมีจำนวน 30 ข้อ จะมีคะแนนรวมตั้งแต่ 30 - 90 คะแนน

5. แบบวัดทัศนคติการเสพยาบ้า

ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติการเสพยาบ้าโดยได้ศึกษางานวิจัยของ ลาดทอง ไบ ภูอภิรมย์ (2530) ซึ่งทำการวิจัย เรื่อง “บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด” และงานวิจัย ของ จิราภรณ์ สุทธิสานนท์ (2529) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง “การรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติการเสพยาบ้า 2 ด้าน ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด กัญชาหรือผลร้ายของยาบ้า
2. ความรู้สึกต่อต้านการเสพยาบ้า

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามลักษณะการสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ท และกำหนดระดับการรับรู้หรือความรู้สึกเกี่ยวข้องไว้ 5 ระดับ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเพียงระดับหนึ่ง ซึ่งถามเกี่ยวกับทัศนคติการเสพยาบ้าของนักเรียน 2 ด้าน มีคำถามทั้งหมด 20 ข้อ โดยการให้คะแนนแต่ละข้อมีระดับน้ำหนักคะแนนตั้งแต่ 1 - 5 คะแนน ดังนี้

ระดับที่ 1 หมายถึง ระดับการรับรู้หรือความรู้สึกน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 หมายถึง ระดับการรับรู้หรือความรู้สึกน้อย

ระดับที่ 3 หมายถึง ระดับการรับรู้หรือความรู้สึกปานกลาง

ระดับที่ 4 หมายถึง ระดับการรับรู้หรือความรู้สึกมาก

ระดับที่ 5 หมายถึง ระดับการรับรู้หรือความรู้สึกมากที่สุด

ทั้งนี้ การวัดระดับทัศนคติการเสพยาบ้าของนักเรียนจะมีคะแนนต่ำสุดและคะแนนสูงสุดอยู่ระหว่าง 20 - 100 คะแนน

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

ในการทดสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่นของแบบวัด ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้
การทดสอบความถูกต้อง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบวัดไปให้อาจารย์ที่

ปรึกษาตรวจแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ หลังจากการตรวจสอบความถูกต้อง ผู้วิจัย

ได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบก่อน (Pre-test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน
 หนองรีมงคลสุขสวัสดิ์ ต.หนองรี อ.เมือง ชลบุรี สังกัดสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี แล้วนำมาคำนวณ
 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งข้อคำถามบางข้อมีค่าสหสัมพันธ์ของข้อความทั้งหมด (Corrected item
 total correlation) ต่ำ จึงตัดข้อความนั้นออก และบางข้อได้ปรับปรุงข้อความให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเมื่อ
 นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นใหม่ จะได้ค่า alpha if item deleted ที่สูงขึ้น จากนั้นจึงนำแบบสอบ
 ถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบก่อนและการทดสอบจริงมีดังนี้

	ค่า alpha การทดสอบก่อน	ค่า alpha การทดสอบจริง
แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสนุน	.6569	.6276
แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล	.4510	.5294
แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต	.4994	.4701
แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	.5001	.3810
แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพึ่งตนเองเร็ว	.6943	.4999
แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	-	.1601
แบบวัดคบหาสมาคมและการเสริมแรง	.7832	.8303
แบบวัดความรู้เกี่ยวกับขนสพคดี ภัยหรือผลร้ายของยาบ้า	.8638	.8911
แบบวัดความรู้สึกล่อลวงด้านการเสพยาบ้า	.8542	.8851

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อกับส่วนราชการและบุคคลหลายฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินงาน เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชลบุรี และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการนำแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน เพื่อความสะดวกและเพื่อได้รับความร่วมมือในการวิจัย
2. ติดต่อบริษัทโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง นัดหมาย วัน เวลา ที่จะนำแบบสอบถามไปแจก และรับกลับคืนมาด้วยตนเอง
3. กัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืนเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยได้จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 366 ฉบับ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSPC⁺ (Statistical Package For Social Sciences) โดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการอธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเชิงพรรณนา
2. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Oneway Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตามระหว่างตัวแปรอิสระที่ต่างกัน
3. การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlations Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม